

Protokoll från styrelsemöte på Nynäs 8 november 2009

Närvarande ledamöter: Kjell Björkqvist, Dag Lundman, Tommy Lilja, Kristina Laggar, Rose-Marie Hellén, Nils Kjellberg, Stig Lundmark, Sören Pettersson, Barbro Nordstedt, Birgitta Söderberg, Kristina Mattsson, Barbro Olsson, Lennart Andersson, Kalle Bäcklund, Lena Egnell, Herbert Öqvist och Anna Innala.

Från valberedningen deltog Sune Mohlin och från SRF Eva Widlund, Anetté Larm Johansson och Bengt Almkvist. Under punkt 12 deltog nio ungdomarna från det parallella SURF-mötet.

1. Mötets öppnande

Styrelsemötet öppnades av ordförande Kjell Björkqvist

2. Val av justerare

Till att justera protokollet valdes Birgitta Söderberg

3. Genomgång av föregående protokoll

Inget att tillföra

4. Ekonomiska läget

Kristina informerade om det ekonomiska utfallet fram till dags dato, dels för förbundet och dels för de delprojekt som är och varit igång under året. Vi kan konstatera att vi ligger i fas med budget och att två projekt, nätverkschecken Skärgårds-Leader och det av SIDA delfinansierade projektet Gröna Öar nu är inne i slutredovisningsfasen och treårsprojektet Skärgårdsbönder ska delredovisas, samtliga inom november månad. Medlen som avsatts för den internationella ö-konferensen reserveras för användning under första kvartalet 2010. En uppmaning lämnas till samtliga närvarande att per omgående komma med räkningar och krav på utlägg. Allt för att ekonomin ska vara så överskådlig som möjligt.

5. Ansökan till Näringsdepartementet 2010-2012

Bengt redogjorde för bakgrunden till årets ansökan. Ansökan ska omfatta tre år. Utöver ordinarie verksamhet skall ansökan även omfatta utrymme för medfinansiering av kommande flerårsprojekt inom Landsbygdsprogrammet och Interreg. Den skall lämnas in i en första version kommande vecka för synpunkter. På grund av tidigare erfarenheter kan vi räkna med likviditetsproblem under första kvartalet.

6. Skärgårds Leader

Under lördagens möte presenterades det blivande projektet Skärgårds Leader. Då redovisade Bengt bakgrunden till den kommande ansökan och presenterade Anetté Larm Johansson som anställd av SRF för arbetet med ansökan. Anställningen motsvarar halvtid och är för perioden oktober – december 2009. Under Anettés ledning arbetade mötet fram förslag till centrala teman som bör ingå i projektet.

Nästa steg är att under november och december presentera ett samlat förslag till projektplan för de sexton berörda Leadergrupperna som kommer att utgöra samverkansparter. Efter att deras synpunkter inarbetats ska en ansökan lämnas in till Jordbruksverket. Denna ansökan

behöver inte vara helt klar i alla sina detaljer men en projektplan med budget skall finnas med. Projektansökan ska omfatta de tre åren 2010-2012. Finansieringen sker genom ett nationellt anslag från Landsbygdsprogrammet till 80 % av kostnaderna. Resterande 20 % måste SRF garantera medfinansieringen av.

Styrelsen beslutade

- att ansöka hos Jordbruksverket om projektmedel för Skärgårds Leader
- att delegera till ordföranden att underteckna projektansökan
- att arbetsutskottet avgör omfattning och innehåll i projektplanen och budgeten
- att anslå medel i 2010 års budget för medfinansiering av projektet

7. ESIN

Bengt gav en rapport från ESIN:s nionde årsmöte som hölls på Elba i Italien 8-9.9.2009. Den ekonomiska situationen i ESIN är ansträngd. Flera medlemmar har fått kraftigt reducerade nationella anslag och har svårigheter att betala årsavgifterna. För att hålla balans mellan budget och kostnader beslutades medlemsavgiften till oförändrade €100 för 2010 men att serviceavgiften sänktes för 2009 till €1400 samt fastställdes till €1400 för 2010.

ESIN beslutade att fortsätta i avtalet med Association des Iles du Ponant om sekretariatet. En stadgeändring beslutades som gör det möjligt för årsmötet att fritt välja styrelseledamöter utan den tidigare 4-årsregeln. Styrelsen valdes och från SRF är Bengt Almkvist ordinarie ledamot och Kristina Mattsson ersättare. Bengt omvaldes också till ordförande för ESIN och Kristina omvaldes till kassör. Nästa årsmöte, 2010, blir i Danmark.

Föreningen "Företagsamma öar" med de sex små skärgårdskommunerna på Åland valdes in som ESIN:s tionde medlem.

På mötets konferensdag fanns tre teman. Först redovisades det pågående ESPON finansierade projektet Euroislands. Sedan var det en debatt om utvecklingen i EU efter parlamentsvalet men före vetskapen om hur det blir med Lissabonfördraget. Det tredje temat gällde kustfiskets situation med bakgrunden att EU:s fiskepolitik är under konsultation hösten 2009 med möjligheter för ESIN att lämna synpunkter. Temat exemplifierades med en film från Irland om hur fiskare på små öar fått sina yrkesmöjligheter indragna på grund av konkurrensen om resursen. En talare från EU-kommissionen, DG Mare, deltog. ESIN antog ett uttalande över fiskepolitiken inom EU, om rätten för de små öarnas befolkning, till en rimlig förtur till havets resurser vid de öar de bor på. Det småskaliga fisket på öarna är mycket sårbart och kan lätt slås sönder i de stora fiskereformerna. Samtidigt riskerar man att förstöra en viktig del av öarnas kulturarv.

8. Internationell ö-konferens

Den planerade internationella ö-konferensen är nu uppskjuten till 1:a kvartalet 2010.

SRF har tillsammans med Gotlands kommun konstaterat att det är alltför ont om tid att hinna genomföra ö-konferensen under tiden för det svenska ordförandeskapet i EU. Det har även varit osäkerheter kring Näringsdepartementets medverkan.

Intresset är oförändrat stort från Gotlands kommun. Efter kontakt med Näringsdepartementet har vi fått besked att en del av anslaget för 2009 kan reserveras till 2010 för konferensen.

Bengt ansvarar för arbetet med ö-konferensen.

9. Företagsamma skärgårdar

Hubbe redovisade arbetsläget för projektet Företagsamma Skärgårdar. Ännu saknas material i den beskrivande delen där föreningarna kan hjälpa till. Hubbe konstaterade att det är svårt att få in detta material. Samtidigt riskerar en del av informationen bli föråldrad.

Efter en ingående diskussion kring ambitioner och materialets kvalitet beslutades att ett avslut för arbetet måste göras. Hubbe och Bengt gör en sammanfattning av hur materialet kan se ut i den färdiga produkten och avgränsar därefter de återstående uppgifterna.

Styrelsen beslutade

- att projektet Företagsamma Skärgårdar fullföljs med två skrifter, en med tonvikten på beskrivning av näringslivets utveckling i de olika skärgårdarna samt en mer problemorienterad kring åtgärder för att stimulera näringslivet.

10. Gröna öar

Lennart Anderson redovisade utvecklingen kring projektet Gröna Öar. Från svensk sida är fem öar anmälda; Askö, Utö, Ornö, Ingmarsö och Möja. De frågor som ska behandlas gäller vatten och avlopp, energi, avfallshantering och ekosystemtjänster.

Lennart pekade på hur rätt detta projekt ligger i tiden. SVT har nyligen i aktuellt 4.11 redovisat det danska exemplet på ön Samsö med det lokala samhällets styrka att lösa komplicerade frågor. Denna utgångspunkt är även central i nobelpristagaren Ostroms arbete. Danmark har för avsikt att göra detta arbetssätt till en viktig förebild i förhandlingarna vid FN:s klimatkonferens i december.

Arbetet med projektet Gröna Öar har försenats på grund av att dels Finland men även Åland inte hunnit med sina delar i tid. Den svenska delen inklusive medfinansieringen är klar. Ansökan kan nu vara klar till den 4:e ansökningsomgången i mars 2010 och förhoppningen är att det då fortfarande finns utrymme i budgeten för Interreg Central Baltic. Skärgårdsstiftelsen har fortfarande åtagit sig att vara "Lead partner".

Projektet planeras bli 3-årigt och den svenska delen kommer att kosta cirka 9 milj. kronor för alla åren. Nationell medfinansiering för detta är 2,5 milj. varav SRF står för 90 000 kr, dvs. 30 000 per år.

Styrelsen uttryckte sin stora uppskattning över Lennarts engagerade arbete för projektet och beslutade

- att anslå ett budgetutrymme med 30 000 kr per år för 2010 – 2012 för medfinansiering
- att anslå 20 000 kr för fortsatt arbete med projektansökan 2010

11. Vad händer i föreningarna

Bohuslän Anetté och Dag informerade om en framtidsdag som hållits i oktober med temat "Behövs Bohuslän". Ytterligare offentliga möten kring detta hålls i december. Genom fiskerifonden har två "fiskeområden" startat. BSR är representerat i båda. Man har även utvecklat ett samarbete med länsbyggerådet.

Ven Tommy, vice ordförande i byalaget började med en hälsning från Karen som tyvärr är sjuk. Under hösten har man haft ett 50-årsjubileum med över 70 deltagare från ön (av hela befolkningen på 350!). I den politiska diskussionen i kommunen förekommer tankar på en turistskatt med 1 kr per besökare, vilket skulle tas på färjebiljetten. Den lokala skatten på 600 000 årliga besökare skulle gå till renhållning och miljöfrågor på Ven. En negativ trend är utförsäljning av kommunala fastigheter på ön trots behov av bättre lokaler för gemensam verksamhet.

En stor upprördhet finns kring hur kommunen hanterar etableringen av den nya färjan till ön. Ett bra färjeläge i Landskrona är klart. På Ven har planerna på färjeläget tvingats omarbetats efter bristande hänsyn till de lokala intressena. Dessutom är färjans leveranstid försenad. Ett projekt är påbörjat för att få deltidsboende att skriva sig på Ven.

Visingsö Kristina hade med en hälsning från Bernt Strandberg som nu är på bättringsvägen. I området kring Vätternstranden har påbörjats en diskussion om ett biosfärområde. Hur detta kan påverka Visingsö är ännu för tidigt att säga. Man har nyligen genomfört sin årliga

skördefest. Vägverket kommer att ta över färjetrafiken med start 2012. En ny färja planeras och flera frågetecken kring trafiken finns. Eventuellt försvinner möjligheten att boka plats i förväg. Däremot vill man behålla avgiftssystemet.

Vinön Rosie och Sune informerade om turerna kring färjetrafiken. Färjan utgår numera från Hampetorp på landsidan. På Vinön pågår ett par husbyggen. Hjälmarens kommer eventuellt att bli ett av Fiskeriverkets utsedda fiskeområden. Projektet med temavandringar på Vinön avslutas i höst.

Östergötland Bengt informerade om länsstyrelsens arbete med ett BSPA-område i ytterskärgården. Det finns troligen ett behov av att jämföra hur dessa arbeten utvecklas i de olika län där det förekommer sådana förslag. Antalet elever i skolorna på kusten sviktar betänkligt nu och det märks viss oro kring indragningar.

Sörmland Stig och Sören hjälptes åt att rapportera. Nille gav en del information på lördagen om aktuella frågor. En speciell problematik gäller länsstyrelsens mycket positiva inställning till havsbaserade vindkraftverk. Man har angivit att 1100 verk kan placeras utanför kusten vilket är mer än alla andra skärgårdslän på ostkusten föreslagit tillsammans! Bakgrunden är en kombination av politiskt arbete och stor följsamhet på länsstyrelsen.

Stockholms län Barbro kunde informera om att arbetet i SIKO nu är inne i en mer trög fas. Samtidigt ser man en ljusning i samarbetet med myndigheterna genom det nya regionala rådet. Detta har ett öppet möte 18.11 vilket SIKO också utnyttjar som sitt höstmöte. Trafikfrågor diskuteras som vanligt. Nu finns en bra sökfunktion på Waxholmsbolagets hemsida som visar hur dåliga tvärförbindelserna är i skärgården. En viktig fråga under hösten har varit avvecklingen av den militära marken. Här vill man att alla möjligheter till utnyttjande för företagsamheten sker. Ett aktuellt och viktigt exempel gäller Lådna. SIKO gör nu en ny översikt av hur bredbandsuppkopplingarna fungerar. Troligen kommer man att föreslå att en ny nationell studie görs.

Gräsö Östhammars kommun har nu fått beslut om placering av slutförvar för kärnkraftavfall. Detta leder till en omfattande planering av mark för nya bostadsområden. Så även på Gräsö. Men planer på ny bebyggelse kräver också nya va-lösningar med högre standard vilket upprör många äldre bofasta som kan bli tvångsanslutna. Östhammars kommun skall ta ett inriktningsbeslut i december 2009 hur de skall fortsätta med skolororganisationen. En fråga är hur detta ska påverka Gräsö skola som har 55 elever. En till viktig fråga gäller bussarnas anslutningstrafik till färjeturerna. Den återkommande frågan om marint reservat utanför Gräsö är åter aktuell. Här är dock Gräsö Skärgårdsråd splittrat i sin uppfattning om för- och nackdelar.

Söderhamn Barbro och Lennart rapporterade att man under hösten har haft en fyrvisning på Storgrundet. Samtidigt har man en debatt om vindkraftutbyggnaden med en planerad park på 65 stora havsbaserade verk därute. Man har också fått en försämrad helikoptertjänst genom att basen har förflyttats till Umeå.

Hemsö Färjeleden görs om till linfärjeled. En ny linfärja byggs i Finland och kommer 2011. Hemsö Skärgårdsförening har nu arbetat sista året med fästningen och visningarna. Entreprenörer tar nu vid. I framtiden kommer man att försöka få ansvaret för en mindre anläggning som även kan inkludera en campingplats. Två lokala stridsfrågor finns också. Ett förslag om en tredubbling av en fiskodling uppskattar man inte medan den planerade vindkraftutbyggnaden är uppskattad. Man har också fått klartecken på ett ungdomsprojekt genom Leader.

Holmön Lena gav en bitvis dystert bild av utvecklingen på Holmön. En liten men viktig befolkningsminskning sker 2009. Besluten kring färjeförbindelserna är segslitna och ännu inte klara. Under tiden blir nuvarande färja nerklassad av Sjöfartsverket till 60 passagerare. Detta är ett allvarligt avbräck för besöksnäringen. Skolan har nu 6 elever och inga nya i sikte. Nedläggning är beslutad efter läsåret 2009/10. På den positiva sidan finns en god sammanhållning, en påbörjad nyetablering av affären nere vid hamnen och tre vindkraftprojekt på ön.

Luleå Hubbe och Anna rapporterade om att höstsäsongen avslutas med båttrafiken. Istället vidtar förfallstrafik med sämre turlistor. På öarna finns en mycket engagerad opinion mot fiskeriverkets förbud för nätfiske. Man kommer att återkomma till SRF i denna fråga för att få nationell uppmärksamhet. Fastighetsverket har börjat arbeta med nya avtal för arrenden på kronoholmarna. Här kommer skärgårdsborna att dra nytta av debatten kring Landsort.

12. SURF, Skärgårdens Unga

Nio ungdomar från Holmön, Vinön, Stockholms skärgård, Ven och Bohuslän deltog i det parallella möte SURF har hållit på Nynäs. De gav en kort rapport vid styrelsemötet som tydligt uttalade viljan att utöka kretsen deltagare och framtida medlemmar.

Närmast står en egen hemsida och en liten folder på önskelistan. En sida på Facebook har också öppnats.

Ett viktigt mål för SURF är att stimulera ungdomar att bo kvar i skärgårdarna. Viktiga frågor är då kommunikationstrygghet, tillgång på bostäder som inte kostar en förmögenhet och tillgång till bra teknik med bredband högt på listan. SURF önskar att få bli inbjuden till kommande SRF-möten för att bygga upp sitt arbete. Sedan vill man ordna ett större möte på Ven i maj 2010. En ansökan om nätverkscheck är inlämnad till Landsbygdsnätverket för bidrag till detta.

13. Kommande styrelsemöten

Tidpunkter och lämpliga platser för kommande styrelsemöten diskuterades. Med tanke på problemen att hysa en allt större grupp inklusive SURF, liksom kostnaderna för kommande möten, avvaktade styrelsen med beslut om plats för mötena. Men styrelsen beslutade

- att årsmötet hålls 20-21.2
- att vårmötet hålls 24-25.4
- att sensommarmötet hålls 21-22.8
- att höstmötet antingen hålls med anslutande öppen konferens 29-30.10 eller som rent SRF möte 30-31.10

14. Skärgårdsbryggan

Inom SRF har under året förts en diskussion kring hur förbundets arbete med information via Internet ska utvecklas. Ett förslag har varit att utveckla ett närmare samarbete med webbsidan Skärgårdsbryggan som arbetat med att förmedla dagliga nyheter om skärgårdsfrågor 365 dagar om året sedan mitten på 1990-talet. Efter inledande diskussioner med ägarna ombads Skärgårdsbryggan att presentera ett underlag för fördjupade diskussioner och även ett förslag kring hur webbsidan kan utvecklas gemensamt.

Under lördagens möte höll Skärgårdsbryggan med Anne Forslund, Göran Stenström och Beje Forslund, en presentation av sin verksamhet och sina framtidsplaner. Imponerande siffror visades upp över antalet besökare, inte minst den stora andelen myndigheter och massmedia som regelbundet utnyttjar informationen. Ett annat intressant exempel är att ett betydligt större antal får tillgång till tidningen *Vi Skärgårdsbor* på webbsidan än genom

SRF:s egen distribution när man mäter antalet nedladdade pdf-filer. Även lokala föreningsblad är mycket uppskattade på nätet.

En viktig del i informationen handlade om planerna för framtiden med viljan till en ökad nationell bevakning, men även behovet av en förbättrad ekonomi genom en starkare kommersialisering. Skärgårdsbryggan framhöll starkt att man har samma syn på skärgårdsfrågorna som SRF och betydelsen av att visa många sidor av en året runt levande skärgård.

Styrelsen diskuterade under styrelsemötet de möjligheter och frågeställningar ett ökat samarbete skulle innebära. Här fanns även frågor kring tidningen Vi Skärgårdsbor och SRF egen hemsida. Styrelsen beslutade

- att Bengt Almkvist och Kristina Mattsson fortsätter samtalen med Skärgårdsbryggan och till årsmötet redovisar ett par alternativ till utvecklad samverkan.

15. Valberedningen

Sune Mohlin från valberedningen påminde föreningarna om det kommande årsmötet och att föreningarna måste förbereda val av ledamöter till SRF:s styrelse. Vid årsmötet 2009 togs beslut om ändring av stadgarna. Formuleringen av § 6 angående val av ordförande, vice ordförande och kassör behöver dock förtydligas. Avsikten är att föreningarna vid årsmötet skall välja ordinarie ledamöter och ersättare till styrelsen, från den åretruntboende befolkningen i respektive förenings verksamhetsområde. Årsmötet är däremot fritt att välja den de önskar till ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassör även utanför denna krets. Den ordförande årsmötet väljer ska ingå i styrelsens arbetsutskott. Detta utskott skall utses av styrelsen.

16. Avslutning

Ordförande tackar Sörmlands Skärgårds Intresseförening för ett fint ordnat möte i ståndsmässig miljö på Nynäs. Ett speciellt tack riktas till Stig Lundmark som vi alla märkt varit den som hållit i alla de trådar som behövts.

Kjell Björkqvist
Ordförande

Bengt Almkvist
Sekreterare

Birgitta Söderberg
Justerare